

РАЗБИРА СЕ, СТИГА ДА ИСКАШЪ!

Персийска приказка

Имало едно време единъ шахъ, който билъ много богатъ и много довърчивъ човѣкъ.

Той ималъ голѣма слабостъ къмъ папагалитѣ.

За да изтрѣгнатъ отъ него пари, двама хитреци се споразумѣли съ нѣкои отъ неговитѣ придворни и решили да го изиграятъ.

Купили единъ красивъ папагалъ и следъ дълги упражнения го научили да приказва само една фраза:

— Разбира се, стига да искашъ!

Веднѣжъ единъ отъ придворнитѣ изтичалъ при шаха развълнуванъ и му казалъ:

— Ваше превъзходителство! Чудо на чудесата! Видѣхъ на пазаря единъ прекрасенъ папагалъ, който при това говори сѣщо като човѣкъ.

— Не думай! — очудилъ се шаха.

— Да, да, и не само говори, но знае наизустъ и цѣли страници отъ свещената книга.

— Наистина чудо, — извикалъ шаха, — заведете ме веднага при него!

Завели шаха на пазаря. Изправилъ се той предъ папагала и го запиталъ:

— Папагалчо, истина ли знаешъ да говоришъ като човѣкъ?

— Разбира се, стига да искашъ! — отговорилъ папагалътъ.

— Тѣкмо такъвъ папагалъ искъ пришепналъ шаха

оренъ. И про-

блжилъ да пита папагала:

— Ами знаешъ ли нѣкои работи отъ свещената книга?

— Разбира се, стига да искашъ, — отговорилъ пакъ папагалътъ.

— По-скоро, по-скоро да го купимъ, — рекълъ довърчивиятъ шахъ на своя човѣкъ.

— Дайте колкото ви поискатъ, но да го вземемъ.

Купили папагала, като наброили една баснословна сума на мошеника-продавачъ, и отнесли папагала въ двореца.

Шаха изтичалъ радостенъ въ стаята на жена си съ кафе-

за въ рѣка и извикалъ:

— Жена, купи хъ единъ папагалъ, ама — чудо на чудесата! Говори сѣщо като човѣкъ и отговаря каквото го попитаешъ.

Жената на шаха познава-

ла добре наивността на мъжа си и изказала съмнение въ дарбитѣ на папагала.

— Хайде, накарай го да каже нѣщо като знае!

— Добре. Папагалчо, я кажи нѣщо!

— Разбира се, стига да искашъ!

— Да, искамъ, не се колебай, кажи!

— Разбира се, стига да искашъ!

— Кажи де, кажи нѣкой стихъ отъ свещената книга, да чуемъ!

— Разбира се, стига да искашъ!

И както и да го подпитвалъ шаха, папагалътъ отговарялъ все сѣщото:

— Разбира се, стига да искашъ!

А въ това време жената на шаха се превивала отъ смѣхъ.

Тогава и шаха разбралъ, че билъ измаменъ, кипналъ отъ ядъ, но като нѣмало кому да излѣе яда си извикалъ на папагала:

— Разбрахъ, че си обикновенъ папагалъ, но разбрахъ, че и азъ не съмъ по-уменъ отъ тебе.

Отъ тогава шаха престаналъ да се довърява на измамниця.

Надъ златни нивя и долини прекрасна девойка върви, кѣпчини, листа и гергини рисува съ най-чудни бои.

Лозята трептятъ като златни, зърната набѣбватъ отъ сокъ, и носи се дѣхъ ароматенъ на жито, гергини и плодъ.

девойката съ нѣжнитѣ прѣсти разтваря последния цвѣтъ, разцѣвватъ най-чудни и пѣстри есенни ухаини цвѣта.

О, есенъ, ти въ роснитѣ капки измий теменужни очи!

Орачѣтъ ти маха съ шапка, а ти му нашепвашъ: — ори!

Ори и пшеница заравяй, та щомъ изкласи златенъ плодъ, прекрасната нива да радва сърдцата на моя народъ.

О, пѣй изъ градинитѣ пѣстри ти, есенъ, съ руса коса, разтваряй съ милуващи прѣсти

последни есенни цвѣта.

Богданъ Овесянинъ

ПЛАТИПУСЪ

Въ Австралия живѣе едно интересно животно, наречено платипусъ. То е бозайникъ, който има човка като патица. На краката си между прѣститѣ има ципа, която му помага при плуване въ плиткитѣ води, кѣдето търси храната си. Достига дължина 45 сантиметра. Размножава се чрезъ яйца, които мѣти като кокошка, а тѣлото му е докрито съ кѣси косми.

Живѣе край брѣговетѣ на рѣкитѣ. Мѣжкитѣ платипусъ

има отровни шипове на заднитѣ си крака, които му слу-

жатъ за защита при нападане отъ други животни.

Въ развалинитѣ на древния градъ Вавилонъ сѣ намѣрени остатѣци отъ стѣкло. Отъ тѣзи находки се вижда, че стѣклото се е работило още преди повече отъ 4500 години.

Едно отъ най-голѣмитѣ земетресения въ свѣта е станало въ древния градъ Помпей, намиращъ се въ днешна Италия. Презъ 79 година следъ

Христа, когато вулканътъ Везувий изригналъ, градътъ билъ затрупанъ. Тогава загинали надъ 25.000 души. Сега на това мѣсто има множество разкопки. Намѣрени сѣ скелети на цѣли семейства, тѣй както сѣ си седѣли въ стаитѣ. Намѣрени сѣ и много вещи, отъ които се вижда какъвъ е билъ живота на хората по онова време.

НАРОДНИ БУДИТЕЛИ

Епископъ Софроний 1739 — 1813

Той е най-добриятъ ученикъ на Паисия Хилендарски. Като учителя си, той пише книги, за да просвѣтава народа си, да го учи на добри нрави и да го утешава въ нещастията му. Претегля много мѣжки, заедно съ цѣлия народъ, отъ кърджалиитѣ — тия разбойници, които грабѣли градове и села и убивали невинни хора. Най-полезнитѣ му книги сѣ **Недѣлникътъ**, сборникъ отъ недѣлни поучения (1806 г.), на простъ народенъ езикъ, и **Житието му** (1804 г.), въ което се описватъ неговитѣ патила и тежкиятъ животъ на българитѣ подъ игото. Като епископъ въ Враца той се грижилъ да помага на народа, потисканъ отъ размирния видински паша Пазвантоглу. Неговитѣ устни проповѣди по села и градове сѣ ободрявали злочеститѣ българи и сѣ имъ вдѣхвали вѣра въ по-добри дни, които наистина идватъ по-късно.

ПОСЪРНАХА ЛИСТАТА

Посърнаха листата ей, есенъ иде пакъ, надъ китнитѣ градини ще падне дѣждъ и мракъ.

Цвѣтята ще увѣхнатъ и птичкитѣ отъ тукъ несетно ще отлитнатъ тамъ нѣкъде на югъ.

Небето ще заключи засмѣния си ликъ, ще стихне всѣка пѣсенъ и всѣки детски викъ.

И кротко въ тишината разплаканъ птичи гласъ ще шепне: „Пакъ на пролѣтъ, ще дойдемъ ний при васъ!“

Георги Хрусановъ

Важно съобщение Поради икономитѣ, които трѣбва да правимъ отъ хартия, брой 1 отпечатахме въ ограничено количество и е на изчерпване. Молимъ всички настоятели, които немогатъ да разпространяватъ вестника да го върнатъ **ВЕДНАГА** обратно въ редакцията.

то почнаха да обикалятъ около жертвата съ тревожни движения. Отвѣкъде се спуснаха ройци мравки, които оживѣно спорѣха и тълкуваха нещастieto. Следъ това почнаха да влѣкатъ убитата мравка.

Тогава Скаридата уби още нѣколко мравки.

Отъ мравуняка изкочиха цѣли полкове ужасени и смутени животинки.

Изведнѣжъ дветѣ момчета се спогледаха.

Едновременно и двамата бѣха почувствували съжаление. Но стореното не можеше вече да се върне. Грѣхътъ горѣше сърдцата имъ съ отровенъ пламъкъ.

Тѣ трѣгнаха омърлушени, сърдити сами на себе си. Не забелязаха какъ достигнаха до любимата си хижа.

Скаридата се озърна наоколо.

Много се отдалечихме. Мама ще се кара.

— Кучето не ходи насамъ — отвърна Зарко — нали казаха, че го виждали къмъ Войводевецъ...

Но последнитѣ срички угаснаха на устата му. Точно предъ тѣхъ се появи едно куче. Цѣлото на бѣли и кафяви кичури. Мършаво, съ увиснала долна челюсть и наведена глава.

Децата се вкамениха на мѣстото си. Не намѣриха сили да извикатъ или да помръднатъ.

Кучето не ги забеляза, повъртѣ се около камѣнацитѣ, които заобикаляха малката хижа, подуши нѣщо по пѣтеката, наведе още по-низко глава и влѣзе въ отворената врата.

Първото движение на децата бѣ да се спуснатъ да бѣгатъ. Но изведнажъ на Зарко хрумна нѣщо. Той улови Скаридата за рѣка и му посочи съ очи отворената врата. Тя се затваряше отъвън.

Разбраха се мълкомъ. До тогава десетки пѣти бѣха влизали и играли въ тази хижа. Знаеха, че никѣде нѣма други отвори. Съ два скока Зарко се хвърли къмъ вратата, блѣсна я и я натисна съ цѣлото си тѣло. Отвѣтре куче-

то зловещо изрѣмжа.

— Бѣгай, Скарیدا! Бѣгай колкото можешъ... докарай хора съ пушки, кажи имъ, че сме го хванали!

Надолу по пѣтеката се виждаха вече само подметкитѣ на Скаридата, който хвърчаха въ въздуха.

Зарко остана самъ съ бѣсното куче.

Хиляди страхове го нападаха. Дали кучето все пакъ нѣма да се промѣкне отнѣкъде? И да го издебне откъмъ гърба? Дали колибата бѣше навсѣкъде добре затворена?

Той погледна презъ една цепнатина на вратата.

Кучето лежеше съвсемъ немощно на земята. Отъ време навреме то цѣло потреперваше, почваше да се гърчи.

Следъ това хапѣше опашката си, краката си. Изведнажъ то сякашъ подуши опасността, дрезгаво изрѣмжа, стана и погледна къмъ затворената врата.

Зарко потрепера. Натисна още по-силно съ рамото си дѣсчената врата, послуша се.

Отдолу се чуваше смѣтенъ шумъ. Постепенно взе да става все по-ясенъ. Доляяха се детски викове, мѣжки гласове, тропотъ отъ стѣпки.

Наскоро по пѣтеката се показва хора, които тичаха.

Единъ високъ сухъ господинъ, съ малка бѣла брада, дигна револверъ и презъ единъ малък отворъ на вратата се прицели.

Сухъ, остъръ трѣсъкъ процепи околността. Отвѣкъде се обади тревоженъ кучешки лай. Отвориха вратата.

Бѣсното куче лежеше пронизано съ единъ куршумъ презъ главата. Всички се изредиха да го видятъ.

Вечеръта, когато си легна и заспа, Зарко дълго време се мѣташе неспокойно въ леглото си, като блѣнуваше и се бранѣше съ рѣка.

Нѣкаква огромна мравка, голѣма като слонъ, се бѣше надвесиала надъ леглото му и искаше да го грабне съ дългитѣ си крака...

Две други мравки, сѣщо така грамадни,

отваряха нѣкаква клетка... Първата мравка го дигна високо въ въздуха, следъ това го спуси и го заключи въ клетката. Другитѣ две останаха да пазятъ вратата. Нѣкъде въ далечината блѣсна огънь.

Цѣло стадо мравки се въртѣше около него, носѣше дървета, клони, сѣчки. Надъ огъня закипѣ котелъ съ вода. Сега ще искатъ да ме хвърлятъ вътре... си мислѣше Зарко и треперѣше, облѣнъ въ ледена потъ. Вратата на клетката се отвори...

Въ този мигъ Зарко чу ясно гласа на майка си:

— Това дете е болно... Вижъ какъ блѣнува, какъ се мѣта...

А гласътъ на бащата отговаряше:

— Не, нѣма температура... Но това ще е отъ страха съ бѣсното куче...

Зарко се полуусмихна, обърна се на другата страна и пакъ заспа. Никого презъ живота си вече той не закачи нито една животинка.